

Nejvýchodnější bod Česka, malé „státní tajemství“

Hodně lidí si myslí, že nejvýchodnější obcí Česka je malebná Hřčava a nejvýchodnějším bodem nedaleké trojmezí. Není tomu tak! Nejvíce na východ jsou vystrčeny poslední domy vesnice Bukovec. U Bukovce, na hranici s Polskem, se také nachází nejvýchodnější místo ČR. Zjistit přesné souřadnice tohoto bodu vyžaduje tak trochu tajnou misi.

Tabulka vsazená do památníku nejvýchodnějšího bodu ČR u obce Bukovec

Nejvýchodnější místo u nás obvykle není na turistických mapách nijak označeno ani zvýrazněno, naučnou stezku, která k němu nově vede, zatím kartografická vydavatelství do svých produktů nezaznamenala.

Zveme vás na nejvýchodnější místo České republiky ve Slezských Beskydech. Výlet je ideální spojit s návštěvou rázovité Hřčavy a trojmezím Česka, Polska a Slovenska. Přivítá vás tu malebná krajina s roztroušenými samotami, horskými políčky a pasoucími se stády ovcí. A ze sousedního Polska možná pocítíte i svěží závan exotického východu, který sem zasahuje společně s hřebenem karpatských hor.

Pozvánka z Bukovce

Lepší pozvánku na tenhle výlet než tu, kterou stvořili v nejuvýchodnější obci ČR v Bukovci, v žádném turistickém průvodci ani prospektu nenajdete. Ostatně přečtěte si ji:

*"Pokud Vaše duše hledá klid, potřebuje si odpočinout a relaxovat, jste na správném místě... Jděte a dívejte se, kochejte se okolní krajinou. Zaměřte se na maličkosti, na které jste v každodenním spěchu a stresu třeba **neměli čas**. Nechte starosti všedního dne a hukot města za zády, vypněte mobily a brouzdejte zdejší krajinou. Osvěžte své znavené nohy v chladné vodě potoka Olecka... naslouchejte nádherné symfonii, šumu stromů, zpěvů ptáků, bzukotu v trávě a zurčení potoka. Dopřejte si ten luxus, nechte volně plynout čas, dnes nikam nespěcháte. Možná si uvědomíte, že právě tyto okamžiky vás naplňují klidem a harmonií. Možná to je to, co potřebujete a hledáte a možná právě proto se sem opět rádi vrátíte..."*

Tyhle překrásné, nadmíru pravdivé a vzletné věty si přečtete na tabuli u nejuvýchodnějšího bodu České republiky, který je ukrytý v lesíku u potoka na česko-polské hranici ve Slezských Beskydech.

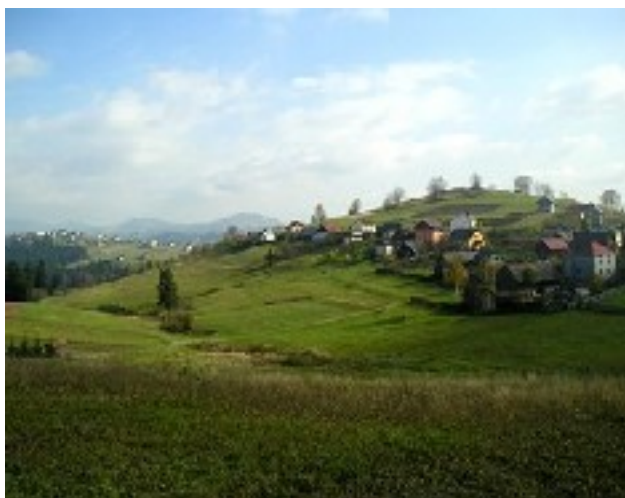
Bukovec - nejuvýchodnější obec ČR

Trojmezí u Hrčavy

Většina samot patří pod obec Jaworzynka, kam za rakouského mocnářství náležela i naše Hrčava. Státní hranice ji však oddělila od své přirozené spádové oblasti a na dlouhá desetiletí – zvláště za dob socialismu – izolovala na složitě přístupnou periferii našeho státu.

V Hrčavě stojí za vidění místní dřevěný kostel a malá školička s pamětní deskou připomínající návštěvu prezidenta Havla. Původní staré dřevěnice už většinou ustoupily moderním přestavbám, mnoho domů se využívá pouze jako rekreační objekty.

Návštěvníci Hrčavy si nenechávají ujít nedaleké Trojmezí (2 km po žluté značce), které se poslední dobou proměňuje na velký turistický magnet. Změnila se také jeho podoba. Ještě před 10 lety sem téměř nikdo nechodil, na louce u lesa stály od roku 1995 tři kamenné pylony a čerstvě instalovaný turistický rozcestník. Dnes tu vedou dlážděné terasovité chodníky od asfaltových cest a přes rokli potoka se klene směrem na Slovensko dřevěný most.

Polská vesnice Jaworzynka z pohledu od Hrčavy

Ukrytý 'east point'

Nejvýchodnější bod vás mile překvapí. Je ukrytý v hustém smrkovém lese na břehu potoka Olecky, vede k němu pěšina vysypaná pilinami kolem tabulí krátké naučné stezky. Je tu ticho, klid a zvláštní oduševnělá atmosféra.

Z Trojmezí se sem dostanete buď zpátky přes Hrčavu po žluté a pak po zelené značce anebo o něco kratší cestou přes polskou Javorzynku po zelených a žlutých značkách. Kdo má dobré orientační schopnosti, může k nejvýchodnějšímu místu dorazit z polské strany od žluté turistické trasy směřující do vsi Jasnowice. Znamená to ovšem prodírat se asi 100 m houštím anebo jít skalnatým korytem potoka. Z Trojmezí to sem zvládnete za jednu až dvě hodiny.

Tabule naučné stezky, po níž se budete od českého "east pointu" vracet na zelenou značku, vám **krásným** způsobem představí okolní kraj. Zejména život a povahu místních Goralů a **přírodní** rezervaci Olecky, ochraňující vzácně zachovalou rašelinnou louku s orchidejemi. Texty nemají chybu a jsou na rozdíl od mnoha jiných tabulí, kterými je zaplácána naše země, velmi čtivé a záživné.

Od nejvýchodnějšího bodu vede logická zpáteční cesta do Bukovce, a to buď kolem hraničního přechodu po zelené a pak po asfaltce anebo neznačenými polními cestami kolem Švédských šancí, kde se nacházejí pozůstatky opevnění z doby třicetileté války.

Pokud zbude v Bukovci čas před odjezdem autobusu, můžete zavítat kromě hospody do malého muzea v budově polské školy.

Jedna z nejvýchodněji položených pastvin v ČR, v dálce polská krajina Slezských Beskyd.

Perlička s příchutí státního tajemství na závěr - poznámka redakce

Mimochodem, zjistit přesné souřadnice nejvýchodnějšího bodu v ČR není zrovna jednoduché. Při zkoumání souřadnic na pamětním kameni u Bukovce jsme si všimli, že se liší vteřiny severní šířky od údaje, který byl na sousední tabuli. Zatímco na kameni je zvěčněno $49^{\circ} 33' 1''$ N, cedule hlásá $49^{\circ} 33' 02''$ N, což ale znamená rozdíl 30 metrů!

Na rozdíly jsme narazili i v různých odborných zdrojích, kde se souřadnice lišily opět v řádu vteřin. Nepomohl nám ani topografický ústav, na který jsme se obrátili, ani Český úřad zeměměřický a katastrální - zde nám dokonce na náš dotaz, jaké jsou přesné souřadnice nejvýchodnějšího bodu ČR, odpověděli, že tuto informaci nesmějí zveřejňovat a že se musíme obrátit na Ministerstvo vnitra ČR.

Už to vypadalo, že to bude akce pro našeho agenta, který bude muset infiltrovat vnitro, oddělení státních hranic. Nakonec nám ale z ministerstva vnitra poslali souřadnice, které vidíte na níže uvedené mapce. A proč se tedy lišily údaje na pamětním kameni a ceduli? Rytéc to spletl, možná se mu lépe vyrývala jednička než dvojka.